

ภูมิอากาศจังหวัดสุโขทัย

ที่ตั้งและอาณาเขต

สุโขทัยเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 440 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 6,596 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,122,557.5 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดแพร่
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดอุตรดิตถ์ และพิษณุโลก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดตากและลำปาง

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสุโขทัยเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำยมไหลผ่านเป็นระยะทางประมาณ 170 กิโลเมตร พื้นที่ทางด้านเหนือเป็นที่ราบสูงมีภูเขายาวเป็นพืดมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มและตอนใต้เป็นที่ราบสูง จังหวัดสุโขทัยมีภูเขาขนาดย่อมอยู่หลายลูก ภูเขาที่สูงที่สุด คือ เขาหลวง ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,185 เมตร

สภาวะอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดสุโขทัย ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดสุโขทัยมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดสุโขทัยมีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดสุโขทัย พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม อากาศโดยทั่วไปร้อนอบอ้าว เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าว มากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งร้อนและชื้นพัดจากมหาสมุทรอินเดียเข้าสู่ประเทศไทย ฝนจึงเริ่มตกชุกประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดสุโขทัยอยู่ทางภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลึกเข้ามาในแผ่นดิน จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงเกือบตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 27.6 องศาเซลเซียส ในฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.5 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน ซึ่งเคย ตรวจอุณหภูมิสูงสุดได้ 43.2 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2512 ส่วนในฤดูหนาวอากาศมีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.7 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม ซึ่งเคยตรวจอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ 5.5 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2517

ฝน

จังหวัดสุโขทัยมีฝนตกอยู่ในเกณฑ์น้อยเมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียง เว้นแต่ทางตอนบนสุดของอำเภอศรีสัชนาลัยและทางตอนล่างของจังหวัดบริเวณอำเภอคีรีมาศและอำเภอกงไกรลาศ มีฝนเฉลี่ยมากกว่า 1200 มิลลิเมตร สำหรับปริมาณฝนตลอดปีของจังหวัดเฉลี่ยประมาณ 1,897.6 มิลลิเมตร และมีวันฝนตก 117 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายนมีปริมาณฝนเฉลี่ย 293.3 มิลลิเมตร และมีวันฝนตก 18 วัน ปริมาณฝนมากที่สุด ใน 1 วัน วัดได้ 139.3 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2544

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านจังหวัดสุโขทัย มีแหล่งกำเนิดจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก เคลื่อนตัวมาทางตะวันตกผ่านประเทศเวียดนาม กัมพูชา หรือลาวก่อนเข้าสู่ภาคเหนือของประเทศไทย จึงทำให้พายุส่วนใหญ่อ่อนกำลังลงอยู่ในชั้นพายุดีเปรสชัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย เนื่องจากลมแรงมากนัก แต่จะทำให้มีฝนตกหนักถึง หนักมากจนเกิดน้ำท่วมฉับพลันได้ในบางพื้นที่ ช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมเป็นต้นไปจนถึงสิ้นเดือนตุลาคม โดยเฉพาะเดือนตุลาคมเป็นเดือนที่พายุหมุนเขตร้อน มีโอกาสเคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ได้มากที่สุด จากสถิติที่มีการบันทึกตั้งแต่ปี 2494 – 2556 มีพายุฯ เคลื่อนเข้าสู่จังหวัดนี้ 11 ลูก และเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมดคือ เดือนพฤษภาคม 1 ลูก (2525) เดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2505) เดือนสิงหาคม 1 ลูก (2508) เดือนกันยายน 3 ลูก (2512 2520 2523) เดือนตุลาคม 5 ลูก (2504 2506 2507(2) 2524)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดสุโขทัย

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้จากผลการตรวจของสถานีตรวจอากาศศรีสำโรง ซึ่งทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่าง ๆ แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติ

สถานีตรวจอากาศศรีสำโรง ตั้งอยู่ที่ ต.คลองตาล อ.ศรีสำโรง จ.สุโขทัย 64120 มีที่ทำการอยู่ภายในสถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง หรือที่ละติจูด 17 องศา 10 ลิปดาเหนือ และลองจิจูด 99 องศา 52 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 53.60 เมตร ทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาวันละ 8 เวลา คือเวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น.

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2514 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2512 – 2556

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา